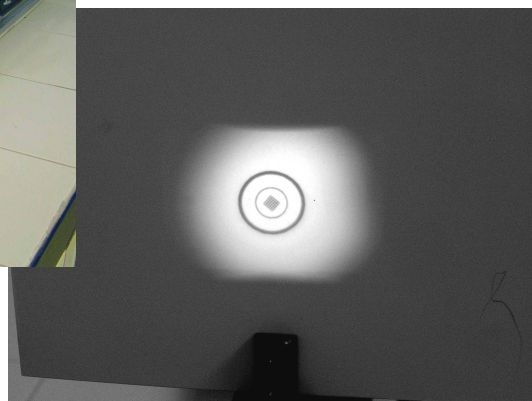
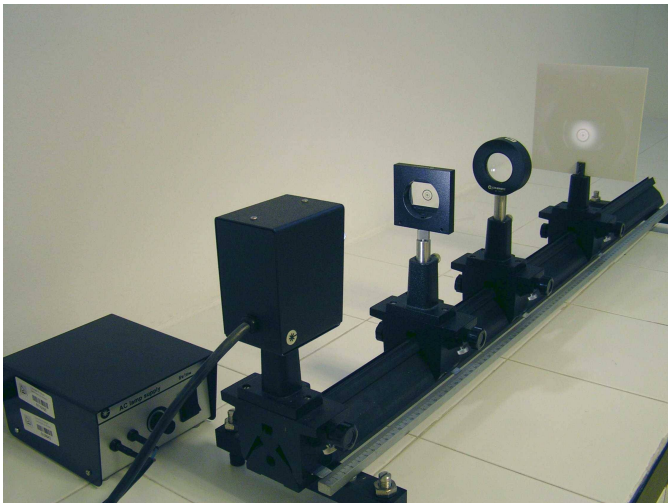

PRÀCTICA 2

MESURA DE LA FOCAL D'UNA LENT CONVERGENT: PROCEDIMENT DE BESSEL

1. MATERIAL

Banc òptic, font d'il·luminació, suports, objecte, lents convergents, pantalla.

2. OBJECTIU

En esta pràctica obtindrem el valor de la focal d'una sèrie de lents convergents pel procediment de Bessel.

3. INTRODUCCIÓ TEÒRICA

En la formació d'imatges amb una lent convergent, quan l'objecte i la imatge són ambdós reals, és a dir quan l'objecte està més allunyat de la lent que el focus objecte, F , la distància entre l'objecte i la imatge és sempre major que $4f'$ (igual en el cas que l'objecte estiga a $2f$ i la imatge a $2f'$). Amb esta configuració, hi ha dos posicions de la lent que permeten obtindre la imatge en el mateix lloc, és a dir, mantenint fixa la distància entre l'objecte i la imatge, podem situar la lent convergent en dos posicions distintes.

En una d'estes dos posicions la distància de la lent a l'objecte (s_1), és menor que la distància de la lent a la imatge (s'_1) i la imatge és major. En l'altra posició la distància objecte (s_2) és major en valor absolut que la distància imatge (s'_2) i la imatge obtinguda és menor que l'objecte.

Ambdós posicions de la lent són simètriques respecte a la mitat de la distància entre l'objecte i la pantalla. A la vista de la figura 1 podem escriure les igualtats següents:

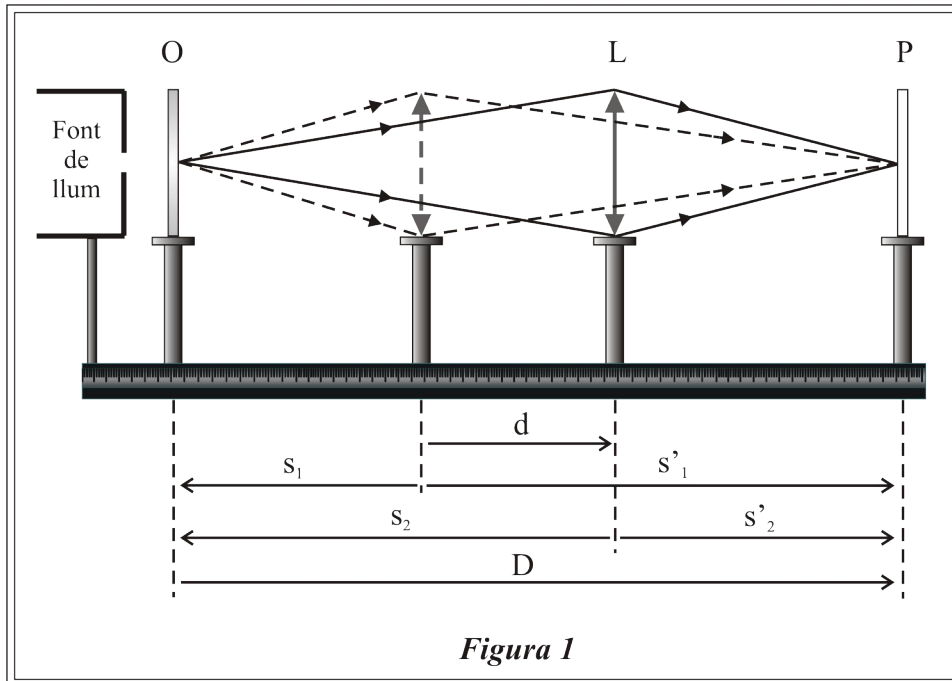
$$D = s'_1 - s_1 = s'_2 - s_2$$

$$d = s'_1 - s'_2 = s_1 - s_2$$

A més, pel principi de reversibilitat, es complix que:

$$|s_1| = |s'_2| \quad \text{y} \quad |s'_1| = |s_2|$$

Es a dir, que la configuració segona és la que s'obté considerant la imatge real com a objecte i passant els rajos de esquerra a dreta (reversibilitat del sistema òptic). L'esquema que mostra estes dos posicions es pot veure en la figura 1.

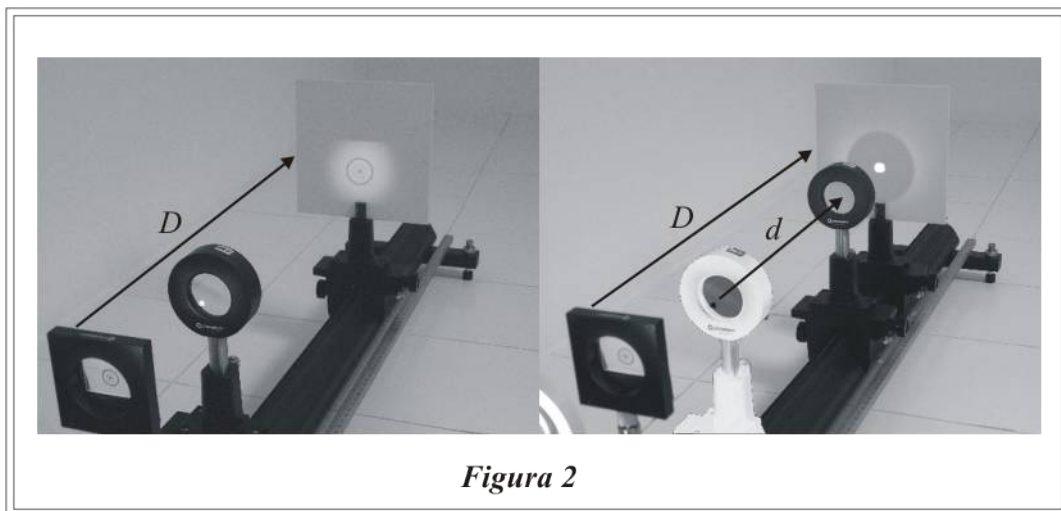
Introduint estes expressions en l'equació de Gauss que relaciona les posicions objecte i imatge i la focal de la lent, i tenint en compte que $s_1 = -s'_2$ y $s'_1 = -s_2$, es pot obtenir la següent expressió que relaciona la focal de la lent f' amb les distàncies D i d ,

$$f' = \frac{(D^2 - d^2)}{4D}$$

Açò és, es tracta de mesurar les distàncies D i d , introduir els seus valors en esta equació per a obtenir el valor de la distància focal f' . Este procediment per a mesurar la focal de la lent s'anomena mètode de Bessel.

4. MÈTODE

Fixarem les posicions de l'objecte i la pantalla i mesurarem directament sobre el banc òptic la distància D com la diferència entre les esmentades posicions. La distància d també es mesurarà sobre el banc òptic com la diferència entre les dos posicions de la lent (figura 2). Per a la mesura d'esta distància buscarem tres vegades les dues posicions de la lent amb què s'obté una imatge real.

Figura 2

Una vegada obtinguts els valors de D i d obtindrem el valor de la distància focal imatge i la seua potència en aire per a tres lents convergents diferents, així com els errors absoluts i relatius amb els que s'obtenen estes magnituds.

Si es desitgen comprovar els resultats, pot utilitzar-se el full de càlcul *Bessel*.